

студенти, спрямовані на вживання особових дієслівних форм теперішнього часу *розмовляти (говорити)* і орудного відмінка однини та множини іменника *мова*.

Наприкінці заняття пропонується інтерактивна вікторина «Назви країну», де на основі відомої лексики студенти визначають, про яку країну (Зімбабве, Туреччина, Кенія, Гана, Індія, Нігерія, Польща, Конго, Єгипет) йде мова.

Таким чином, лінгвокраїнознавчий матеріал текстів уже на початкових заняттях з української мови як іноземної може використовуватися як для надання знань про Україну й інші держави, так і бути основою для засвоєння мовних одиниць і граматичних зв'язків та конструкцій.

Література

1. Українська мова як іноземна : навч. посіб. / [Гаврищак І. І., Драч І. Д., Зевако В. І.] ; за ред. М. П. Тишковець. Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. 168 с.
2. Антонова Л. Г. Лінгвокраєзнавчий аспект вивчення іноземних мов у старшій школі. *Таврійський вісник освіти*. 2017. № 1. С. 164–169.

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Кашуба О. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри іноземних мов*

Кравчук Т. О.

*кандидат філологічних наук, доцент
кафедри іноземних мов*

Навольська Г. І.

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри іноземних мов
факультету іноземних мов*

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

На сучасному етапі розвитку освіти в Україні викладання іноземних мов переживає період докорінної перебудови, що актуалізує необхідність перегляду завдань, цілей та методів навчання. Важливою складовою змісту освіти має стати розширення культурологічних знань студентів, що передбачає залучення їх до

культурних цінностей, знайомство з кращими творами світового мистецтва, формування навичок толерантної поведінки у різних життєвих ситуаціях. Це створює умови для зосередження уваги на загальнолюдських цінностях, сприяє зростанню інтересу до іншої культури та мови. Тому, на нашу думку, необхідно активніше впроваджувати культурологічний підхід до навчання іноземної мови, оскільки він сприяє формуванню глобального мислення студентів та створює інтелектуальну базу для їхньої майбутньої професійної діяльності.

Особливого значення набуває тенденція гуманізації навчання іноземної мови як діалогу різних культур з урахуванням національного менталітету і необхідністю оволодіння системою понять, створених у кожній окремій культурі. Такий підхід до навчання повністю узгоджується з цілями і завданнями мовної політики Ради Європи, визначеними в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти, де наголошується, що «багатий спадок різних мов і культур Європи є цінним спільним джерелом для взаємного розвитку» [2, с. 18]. Національною доктриною розвитку освіти в Україні одним з пріоритетних завдань визначено створення єдиного мовного простору та впровадження міжкультурного підходу у навчання іноземних мов [1, с. 115]. Це сприятиме усуненню перешкод у спілкуванні, особливо фаховому.

Про тісний взаємозв'язок і взаємозалежність викладання іноземної мови та спілкування різних культур говорить також і С. Г. Тер-Мінасова у своїй праці «Мова та міжкультурна комунікація», яка вважає що «кожне заняття з ІМ (іноземної мови – авт.) – це перехрестя культур, це практика міжкультурного спілкування, тому що кожне слово відображає іноземний світ і іноземну культуру» [3, с. 624].

Важливість культурологічної спрямованості навчання іноземної мови зазначено і в «Програмі з іноземної мови за професійним спрямуванням», розробленою кафедрою іноземних мов ТНПУ імені Володимира Гнатюка для підготовки фахівців різних спеціальностей.

У процесі навчання іноземної мови необхідно створити такі умови, щоб у кожного студента виникла потреба поглиблювати свої знання щодо традицій, звичок, норм комунікативної поведінки різних народів, самостійно звертатись до додаткових джерел інформації та формувати власну точку зору на основі узагальнення знань, отриманих під час аудиторних занять і самостійної роботи. Завдання викладача у цьому процесі – заохочувати їх до пошуково-дослідної роботи, створювати умови для розвитку критичного мислення та креативних здібностей студентів. Сучасна організація навчально-виховного процесу (розподіл на підгрупи для вивчення мови, кредитно-модульна система навчання академічних дисциплін та рейтингова система оцінювання навчальних досягнень студента) передбачає надання студентам права вибору таких видів навчальної діяльності, які відповідають їхньому типу нервової системи, характеру, якостям

пам'яті, нахилам та інтересам, а також створює умови для творчості в самостійній роботі та груповій взаємодії.

Важливою є роль викладача, яка полягає в умінні мобілізувати студентів на виконання поставлених задач, досягнення цілей безпосередньо на занятті. Для цього необхідно спланувати кожне заняття так, щоб у ньому були передбачені найкоротші шляхи до поставленої мети, і, насамперед, чітка структура, методика і засоби навчання.

Культурологічний підхід до навчання іноземної мови та формування іншомовної соціокультурної компетенції сприяє розвитку глобального мислення студентів і створює інтелектуальну базу для їхньої майбутньої професійної діяльності. Будь-який навчальний матеріал має розглядатися з точки зору його культурологічного компонента та впливу на формування у студента готовності до взаєморозуміння, сприйняття полікультурної філософії існування, налаштованості на співпрацю, позбавлення негативних стереотипів у сприйнятті представників інших культур.

Література

1. Гришкова Р. О. Імплементация европейских освітніх стандартів у навчання англійської мови студентів нефілологічних спеціальностей. *Педагогіка: Наукові праці*. Т. 136. Вип. 123. 2010. С. 114–118.
2. Ніколаєва С. Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2010. 273 с.
3. Тер-Мінасова С. Г. Мова та міжкультурна комунікація : навчальний посібник). Москва : Слово/Slovo, 2009. 624 с.

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Козак А. В.

*студентка факультету філології і журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Вивчення іноземної мови в наш час стало одним із найважливіших та найпотрібніших завдань людства. Кожен колектив, кожна група, кожен народ має свою мову, в якій відображено його характер, звичаї, цінності тощо.